

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/90/2023
Identifikačné číslo spisu:	6114225700
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6114225700.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej v spore žalobcov 1/ K. D., nar. XX. XX. XXXX, K., V. P. XXX, 2/ D. K. J., nar. XX. XX. XXXX, H. N. XX, 3/ X. D. D., nar. XX. XX. XXXX, D. D., XX. O. XXXX/XX, žalobcov v 1. až 3. rade zastúpených advokátom Mgr. Dušanom Oravcom, Bratislava, Laurinská 2, 4/ O. J., nar. XX. X. XXXX, D. D., N. XX, proti žalovaným 1/ Slovenskému pozemkovému fondu, Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 2/ X. Ľ. D., nar. XX. XX. XXXX, D. D., J. XXXX/XX, 3/ X. J. X., nar. XX. XX. XXXX, K., V. P. XX/XX, 4/ S. A., nar. XX. XX. XXXX, K., V. P. XXX/XXX, 5a/ J. K., nar. XX. XX. XXXX, D. D., U. XXXXX/XX, 5b/ N. K., nar. XX. XX. XXXX, D. D., I. XXXX/XX, 5c/ S. K., nar. XX. XX. XXXX, D. D., V. XXXX/X, 6/ X. Ľ. N., nar. XX. XX. XXXX, D. D., J. XXXX/XX, 7/ Poľovnícky ochranný spolok - KOŠIAR, Banská Bystrica, Sládkovičova 25B, IČO: 37 952 676, žalovaní 2/, 3/, 4/, 6/ a 7/ zastúpení advokátom JUDr. Danielom Janšom, Banská Bystrica, Horné Záhrady 2, 8/ LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Banská Bystrica, Námestie SNP 8, IČO: 36 038 351, o určenie neplatnosti a neexistencie zmluvy o užívaní poľovného revíru, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 17C/254/2014, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 26. novembra 2020 sp. zn. 16Co/39/2020 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/39/2020 z 21. apríla 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcov 1/ až 3/ z a m i e t a.

Dovolanie žalobkyne 4/ o d m i e t a.

Žalobcovia 1/ až 4/ sú povinní spoločne nerozdielne nahradiť žalovaným 2/, 3/, 4/, 6/ a 7/ trov dovolacieho konania.

Žalovaným 5a/, 5b/ a 5c/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 17C/254/2014 z 30. októbra 2019 zamietol žalobu,

ktorou sa žalobcovia 1/ až 4/ domáhali určenia, že Zmluva o užívaní poľovného revíru uzatvorená medzi žalovanými 1/ až 6/ a žalovaným 7/, ktorej predmetom je postúpenie užívania Poľovného revíru Ortúty, uznaného Lesným úradom Banská Bystrica rozhodnutím č. 748/27/1995 z 05. septembra 1995, ktorá bola zaevidovaná Obvodným lesným úradom Banská Bystrica 02. januára 2012 pod č. A/2011/1234-2 je neplatná a zároveň, že k uzatvoreniu tejto zmluvy nedošlo.

1.1. Žalobcovia žalobu odôvodňovali tým, že im ako vlastníkom poľovných pozemkov patrilo právo poľovníctva v spoločnom Poľovnom revíri Ortúty, ktoré bolo na základe uznesenia zhromaždenia vlastníkov poľovných pozemkov konaného 14. januára 2011 nezákonne postúpené na žalovaného 7/ na základe zmluvy o užívaní poľovného revíru. Zmluvu uzavreli žalovaní 1/ až 6/ ako prenajímatelia a zástupcovia vlastníkov poľovných pozemkov v zmysle § 13 a nasl. Zákona o poľovníctve so žalovaným 7/ ako nájomcom. Táto zmluva bola Obvodným lesným úradom Banská Bystrica zaevidovaná 02. januára 2012 pod č. A/2011/1234-2. Žalobcovia túto zmluvu považujú za neplatnú z dôvodu, že neobsahuje zákonom vyžadované náležitosti, nie sú v nej uvedení najmä prenajímatelia ako vlastníci poľovných pozemkov, v mene ktorých bola Zmluva podpísaná a zmluva bola uzavretá k zaniknutému a neexistujúcemu predmetu v dôsledku zániku rozhodnutia OLÚ PR ORTÚTY, žalovaný 8/ zmluvu nepodpísal a ani ju nezverejnil po jej zaevidovaní, čo v zmysle § 47 ods. 3 OZ zakladá nevyvráťiteľnú právnu domnienku, že k uzavretiu zmluvy nedošlo. Žalovaní 1/ až 8/ ako členovia žalovaného 7/ podľa názoru žalobcov vykonávajú právo poľovníctva v Poľovnom revíri Ortúty na základe neúčinnnej a neplatnej zmluvy a užívajú poľovný revír Ortúty, ktorý zanikol. Tvrdili, že rozhodnutím Obvodného úradu v Banskej Bystrici z 05. septembra 1995 o uznaní Poľovného revíru Ortúty bol uznaný Poľovný revír Ortúty, v území ktorého žalobcovia, ako i žalovaní vykonávali spoločné právo poľovníctva. Na základe žiadosti žalovaného 2/ rozhodnutím z 22. septembra 2006 Obvodný lesný úrad v Banskej Bystrici uznal v území Poľovného revíru Ortúty poľovný revír pod názvom Spoločný revír vlastníkov poľovných pozemkov Kremnička, Pršany a Malachov a v dôsledku právoplatnosti tohto rozhodnutia stratilo podľa žalobcov právoplatnosť a zaniklo rozhodnutie OLÚ Poľovný revír Ortúty, nakoľko podľa § 5 Zákona o poľovníctve sa právo poľovníctva mohlo vykonávať len na poľovných pozemkoch, ktoré Okresný národný výbor uznal za poľovný revír, zverník alebo samostatnú bažantnicu. Dňa 30. augusta 2010 Krajský lesný úrad v Banskej Bystrici vyhovel protestu prokurátora Generálnej prokuratúry SR z 09. júna 2010 a rozhodnutie OLÚ spoločný poľovný revír zrušil svojim rozhodnutím z 30. augusta 2010. Podľa názoru žalobcov sa Poľovný revír Ortúty v dôsledku zrušenia rozhodnutia OLÚ spoločný poľovný revír Poľovný revír Ortúty neobnovil a tento zanikol zo zákona. Zhromaždenie vlastníkov poľovných pozemkov v poľovnom revíri Spoločný poľovný revír vlastníkov poľovných pozemkov Kremnička, Pršany a Malachov zvolané na 14. januára 2011 na základe pozvánky z 26. októbra 2010 bolo zvolané nezákonne, na zasadnutí vlastníkov nebolo možné relevantne posúdiť splnenie podmienky riadneho zvolania zhromaždenia, ani uznášaniaschopnosti a platnosti hlasovania, nakoľko sa hlasovalo o poľovnom revíri Spoločný poľovný revír vlastníkov poľovných pozemkov Kremnička, Pršany a Malachov, resp. Ortúty, ktoré mali rozdielne výmery poľovných pozemkov. Žalobcovi 2/ ako splnomocnenému zástupcovi žalobcov na zhromaždení vlastníkov 14. januára 2011 nebolo umožnené hlasovať, zhromaždenie nebolo zvolané 1/3 vlastníkov poľovných pozemkov, pretože zástupcovia uvedení v pozvánke nedisponovali zákonnou legitímnu výmerou, nemali platné poverenie na zastupovanie poľovných pozemkov a samotné zvolanie bolo neurčité, nakoľko nebolo zrejmé, ku ktorému revíru sa zvoláva. Jednotlivé uznesenia prijaté na zhromaždení neboli prijaté 2/3 väčšinou vlastníkov poľovných pozemkov a boli prijaté k zaniknutému Poľovnému revíru Ortúty.

1.2. Okresný súd mal za preukázané, že Poľovný revír Ortúty uznaný rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica č. 748/27/1995 z 05. septembra 1995 nezanikol a existuje, zmluvu o postúpení užívania spoločného Poľovného revíru Ortúty uzavreli splnomocnenci vlastníkov poľovných revírov ako zástupcovia zhromaždenia vlastníkov poľovných pozemkov a ako nájomca Poľovnícky ochranný spolok KOŠIAR. Žalobcovia za strany sporu označili splnomocnencov (žalovaných 1/ až 6/), ktorých nemožno považovať za účastníkov konania (strany sporu), pričom zaujal právny názor, že v prejednávanej veci z hľadiska vecnej legitímácie museli byť stranami sporu všetci vlastníci spoločného poľovného revíru a že vo vzťahu k sporovým stranám ide v prípade neplatnosti zmluvy, ako aj určenia, že k jej uzatvoreniu nedošlo, o nerozlučné spoločenstvo, pretože ide o spoločné práva a povinnosti. Nevyhnutnosť účasti všetkých vlastníkov poľovných pozemkov vyplýva tak z charakteru spoločných práv a povinností, a pokiaľ žalobcovia na strane žalovaných okrem vlastníkov pozemkov (žalovaní 1/, 8/), aj

splnomocnených zástupcov - žalovaných 2/ až 6/ vzhľadom na predmet konania neoznačili všetky pasívne vecne legitimované subjekty.

1.3. Ďalej súd v konaní zistil, že vo veci nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože napadnutá zmluva bola uzavretá 24. februára 2011, zaevidovaná príslušným Obvodným lesným úradom 02. januára 2012 a žalobcovia podali žalobu až 05. decembra 2014, teda so značným časovým odstupom. Žalobcovia mali možnosť proti zaevidovaniu zmluvy domáhať sa preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia Obvodného lesného úradu v rámci správneho súdnictva. Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcov, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo z dôvodu, že nebola zverejnená v zmysle zák. č. 211/2000 Z. z.) o slobodnom prístupe k informáciám, súd mal za to, že „v danom prípade ide o hospodárenie so spoločnou vecou, o ktorom rozhodujú všetci spoluvlastníci spoločnej veci, nielen žalovaný 8/, preto v takomto prípade nejde o povinné zverejnenie zmluvy“.

1.4. Okresný súd vec právne posúdil podľa ust. § 5 ods. 1, § 11 ods. 1 až 3, § 13 ods. 1 písm. b), § 14 ods. 1, § 16 ods. 1, 2 zák. č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o poľovníctve) a žalobu zamietol z dôvodu nesprávne určenej pasívnej legitimácie a nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

1.5. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP podľa pomeru úspechu a keďže v spore boli úspešní žalovaní, súd mal za to, že majú nárok na náhradu trov konania proti žalobcom v rozsahu 100 % a rozhodol, že žalobcovia 1/ až 4/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ až 8/ náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 26. novembra 2020 sp. zn. 16Co/39/2020 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 16Co/39/2020 z 21. apríla 2021 výrokom I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, výrokom II. žalobcom 1/ až 4/ uložil povinnosť nahradiť žalovaným 2/ až 7/ spoločne a nerozdielne trovy odvolacieho konania v celom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie a výrokom III. vyslovil, že žalovaným 1/ a 8/ sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že zo žalobcami predloženej Zmluvy o užívaní poľovného revíru z 24. februára 2011, ktorá bola zaevidovaná Obvodným lesným úradom v Banskej Bystrici 02. januára 2012 pod č. A/2011/1234-2, vyplýva, že zmluvu uzavrelo ako prenajímateľ „Zhromaždenie vlastníkov poľovných pozemkov“ zastúpené: 1/ Slovenský pozemkový fond, 2/ X.. Ľ. D., 3/ X.. J. X., 4/ X.. S. A., 5/ S.. S. K.J. a 6/ X.. Ľ. N. s nájomcom Poľovnícky ochranný spolok - KOŠIAR. Zmluva bola uzatvorená v zmysle § 13 a nasl. zák. č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve. Zástupcovia „Zhromaždenia vlastníkov poľovných pozemkov“ uvedení pod bodmi 1. až 6. zmluvy zmluvu uzavreli ako splnomocnenci splnomocnení na jej uzavretie na zhromaždení vlastníkov poľovných pozemkov konanom 14. januára 2011, obsah ktorého je predmetom notárskej zápisnice spísanej na Notárskom úrade JUDr. Pavla Zubáka, notára so sídlom v Banskej Bystrici pod č. N 5/2011, NZ 1342/2011 a NCRls 1372/2011. Na uvedenom zhromaždení vlastníkov poľovných pozemkov bolo prijaté uznesenie č. 4, v zmysle ktorého Zhromaždenie vlastníkov poľovných pozemkov v Poľovnom revíri Ortúty schválilo, že splnomocnencami vo veci užívania poľovného revíru budú X.. Ľ. D., X.. J. X., X.. S.R. A., X.. Ľ. N., S.. S. K. a zástupca Slovenského pozemkového fondu (viď č. I. 178 p. v. spisu). Tá skutočnosť, že tieto osoby boli schválené za splnomocnencov na zhromaždení vlastníkov poľovných pozemkov, neznamena, že splnomocnenci boli oprávnení uzavrieť zmluvu o užívaní poľovného revíru v mene Zhromaždenia vlastníkov poľovných pozemkov, ktoré právnu subjektivitu nemá. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom okresného súdu, že v prejednávanej veci z hľadiska vecnej legitimácie museli byť stranami sporu všetci vlastníci Spoločného poľovného revíru a že vo vzťahu k sporovým stranám ide v prípade neplatnosti zmluvy, ako aj určenia, že k jej uzatvoreniu nedošlo, o nerozlučné spoločenstvo, pretože ide o spoločné práva a povinnosti. Rozhodujúce bolo to, kto je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (povinnosti), o ktoré v konaní ide. Pokiaľ žalobcovia označili na strane žalovaných okrem (len niektorých) vlastníkov pozemkov (žalovaný 1/, 8/) aj žalovaných 2/ až 6/ ako subjekty splnomocnené na Zhromaždenie vlastníkov poľovných pozemkov, vzhľadom na predmet konania žalobcovia neoznačili všetky pasívne vecne legitimované subjekty. Táto skutočnosť preto správne mala za následok zamietnutie žaloby (viď dôvody rozsudku okresného súdu, bod 30.). Vzhľadom k tomu, že v súdnej veci existovali procesné dôvody na zamietnutie žaloby, neboli splnené podmienky na vecné prejednanie nároku žalobcov, uzavrel odvolací súd.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalobcovia (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnili poukazom na § 420 písm. f) CSP a ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

3.1. K prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, argumentovali nezrušením uznesenia o skončení dokazovania pred súdom prvej inštancie s odkazom na nález ÚS SR II. ÚS 777/2014, arbitrárnosťou rozhodnutia a nevykonaním navrhovaného dokazovania.

Namietali, že odvolací súd sa nezaoberal všetkými odvolacími dôvodmi ani podstatnými otázkami v spore a to, že zmluvu uzatvoril neexistujúci subjekt, zmluva nemá zákonom predpísané náležitosti, trpí absolútnou neplatnosťou. K otázke nedostatku pasívnej legitímácie uviedli, že za situácie, keď zmluva neobsahuje predpísané náležitosti ani označenie vlastníkov poľovných pozemkov, ktorých vôľa mala byť prejavovaná prostredníctvom uznesení valného zhromaždenia a mali byť zmluvnými stranami, vyžadovanie, aby žalobcovia všetkých týchto vlastníkov uviedli v žalobe je formalistický prístup a odňatie spravodlivosti. Mali za to, že označenie všetkých účastníkov zmluvy splnili a splnomocnenci, ktorí zmluvu uzatvárali sú zároveň nositeľmi právnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (§ 5 ods. 7, § 12 - § 13 zákona o poľovníctve) obdobne ako správca bytového domu podľa zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Za porušenie práva na spravodlivý proces považovali aj odmietnutie nimi navrhovaných dôkazov na preukázanie nesprávnosti deklarovanej výmery poľovných pozemkov uvedených v zmluve, oprávnenosti nakladania s poľovnými pozemkami na valnom zhromaždení a s tým spojeného neplatného zvolania valného zhromaždenia.

3.2. Prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolutelia vyvodili z nesprávneho záveru súdu o pasívnej legitímácii všetkých vlastníkov poľovných pozemkov začlenených do poľovného revíru za situácie, keď zmluvu uzavrel neexistujúci subjekt. Za správny považovali názor, podľa ktorého splnomocnenci zastupujúci vlastníkov poľovných pozemkov majú zákonné poverenie konať v mene a za vlastníkov všetkých poľovných pozemkov.

3.3. Záverom dovolutelia žiadali napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu sa vyjadril právny zástupca žalovaných 2/, 3/, 4/, 6/ a 7/. Uviedol, že 14. apríla 2021 Okresný úrad Banská Bystrica rozhodnutím vyradil z evidencie Zmluvu o užívaní poľovného revíru z 24. februára 2011, teda zanikol predmet sporu, pretože zanikla platnosť a účinnosť právneho úkonu, ktorý bol predmetom žaloby. Pre úplnosť uviedol, že 10. mája 2021 bola pre poľovný revír Ortúty zaevidovaná nová užívacia zmluva. Záverom dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie zamietol v zmysle ust. § 448 CSP.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a zistil, že dovolanie nie je dôvodné (okrem žalobkyne 4/, ktoré je neprípustné).

6. V priebehu dovolacieho konania došlo k úmrtiu pôvodného žalobcu 4/ S. J. XX. K. XXXX, ktorého právnu nástupkyňou v tomto konaní ako žalovaná 4/ sa stala O. J. (viď uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/254/2014-905 zo 7. marca 2023). Okresný súd vyzval O. J., aby oznámila, či ju v dovolacom konaní bude zastupovať advokát, a v kladnom prípade založila do spisu plnú moc na jej zastupovanie (výzva č. l. 924 doručená 13. marca 2023 č. l. 926). Žalobkyňa 4/ zostala nečinná, plnú moc udelenú na jej zastupovanie v dovolacom konaní nepredložila, preto jej dovolanie pre nesplnenie zákonnej podmienky uvedenej v § 429 ods. 1 CSP dovolací súd odmietol [§ 447 písm. e) CSP].

7. V priebehu dovolacieho konania zomrel aj pôvodný žalovaný 5/ S. K., ktorého právnymi nástupcami v tomto konaní sa stali J.Í. K., ako žalovaná 5a/, N. K., ako žalovaný 5b/ a S. K., ako žalovaný 5c/(viď uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 17C/254/2014-908 zo 7. marca 2023).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP

8. V uvedenom prípade dovolatelia prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP odôvodňovali viacerými pochybeniami. Odvolaciemu súdu vytkli, že sa nezaoberal všetkými odvolacími dôvodmi ani podstatnými otázkami v spore a redukoval sa iba na posúdenie jednej z podstatných otázok - nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Predmetnú otázku odvolací súd v zhode s okresným súdom riešil bez náležitého odôvodnenia, svojvoľne a arbitrárne v rovine prísneho formalizmu. Dovolatelia ďalej vytkli, že okresný súd nepripustil ani jeden navrhnutý dôkaz zo strany žalobcov.

9. Pokiaľ ide o argumentáciu dovolateľov ohľadne nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu táto je len v rovine polemiky. Dovolatelia nesúhlasili so záverom odvolacieho súdu - týkajúcim sa nedostatku pasívnej vecnej legitímácie, pre ktorú došlo k zamietnutiu žaloby. K výsledku o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie malo dôjsť na základe prísneho formalizmu, keď ani zmluva neobsahovala zákonom predpísané náležitosti a všetkých vlastníkov dovolací súd zdôrazňuje nasledovné.

9.1. Nosným dôvodom zamietnutia žaloby žalobcov bol v danom prípade nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva, ktorý odpovedá na otázku, či práve žalobca je nositeľom tvrdeného subjektívneho práva a či práve ním označený žalovaný je nositeľom tvrdenej subjektívnej povinnosti korelujúcej so žalobcovým súkromným subjektívnym právom. Práve otázka vecnej legitímácie je ústredným pojmom sporového dokazovania - v procese sa dokazuje existencia žalobcovho subjektívneho práva a existencia (prípadnej) subjektívnej právnej povinnosti žalovaného vo sfére hmotného práva. Skúmanie vecnej legitímácie v spore je podstatným predpokladom pre úspech v konaní a súd ju skúma aj bez návrhu niektorej sporovej strany. Nedostatok vecnej legitímácie má za následok nepriaznivé rozhodnutie pre stranu v spore, ktorá nepreukáže, že je v spore či už aktívne alebo pasívne legitimovaná. Z hmotného predpisu môže vyplývať situácia, keď na jednej alebo na druhej, prípadne na oboch stranách sporu vystupuje viacero subjektov. Hovoríme o tzv. procesnom spoločenstve. Charakter procesného spoločenstva je determinovaný charakterom predmetu konania, teda hmotnoprávnou úpravou (Ústavný súd SR z 15. apríla 2020 sp. zn. II. ÚS 375/2019). O nerozlučné spoločenstvo ide len vtedy, ak povaha predmetu sporu neumožňuje, aby ten bol prejednaný a rozhodnutý samostatne voči každému zo spoločníkov. O nútené procesné spoločenstvo pôjde vtedy, keď priamo zo zákona alebo z povahy veci je z hľadiska vecnej legitímácie nevyhnutné, aby v konaní vystupovalo spoločenstvo. V prípade žaloby o neplatnosť právneho úkonu sa vyžaduje, aby na strane žalovaných ako nútené procesné spoločenstvo vystupovali všetci účastníci dotknutého právneho úkonu. Ak by žalobca namiesto núteného procesného spoločenstva žaloval len jeden subjekt, prípadne nie všetkých nútených spoločníkov, žaloba by musela byť pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie zamietnutá.

9.2. V danom prípade je predmetom konania žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o užívaní poľovného revíru (§ 13 zákona o poľovníctve), ktorú uzatvárajú vlastníci poľovných pozemkov tvoriacich spoločný poľovný revír postupom podľa § 5 v spojení s § 11 ods. 2 zákona o poľovníctve. Vlastníci poľovných pozemkov uznaného poľovného revíru rozhodujú na tzv. zhromaždeniach vlastníkov poľovných pozemkov o užívaní uznaného poľovného revíru (§ 11 zákona o poľovníctve). Výsledkom zhromaždenia vlastníkov je v podstate určitá obdoba zmluvy o budúcej zmluve, keďže na zhromaždení sa vlastníci poľovných pozemkov dohodnú, že uznaný poľovný revír budú užívať buď samostatne (§ 12 zákona o poľovníctve), alebo jeho užívanie postúpia subjektu podľa § 13 ods. 1 zákona o poľovníctve. Zhromaždenie si zvolí ním určený počet splnomocnencov, ktorým určí rozsah zastupovania vlastníkov poľovných pozemkov v medziach zákona o poľovníctve (§ 5 ods. 7 zákona o poľovníctve).

9.2.1. Z právnej úpravy teda vyplýva, že ide o nútené procesné spoločenstvo. Znamená to, že v konaní o žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o užívaní spoločného poľovného revíru je nevyhnutné, aby vystupovali ako strana sporu všetci vlastníci poľovných pozemkov tvoriacich daný spoločný poľovný revír. Zmluvu o užívaní spoločného poľovného revíru totiž uzatvárajú všetci vlastníci spoločných poľovných pozemkov, splnomocnenci zvolení na zhromaždení podľa § 5 ods. 7 zákona o poľovníctve konajú iba v mene všetkých vlastníkov. Na základe toho v súdnom konaní o platnosť takejto zmluvy musia vystupovať vlastníci a nie iba splnomocnenci. Ich postavenie je odlišné od postavenia správcu bytového domu podľa zákona č. 182/1993 Z. z., ktorým zákon priamo udelil určité oprávnenia konať v mene vlastníkov bytov a na ich účet (§ 8b).

10. Vo vzťahu k ďalšej uplatnenej námietke vzťahujúcej sa k prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f) CSP, spočívajúcej v tom, že okresný súd nepripustil ani jeden navrhnutý dôkaz zo strany žalobcov dovolací súd uvádza, že ani v tejto časti nejde o argumentáciu spôsobilú založiť dôvodnosť existencie vady zmätočnosti.

10.1. V súlade s judikatúrou ústavného súdu Najvyšší súd SR vo viacerých rozhodnutiach napr. sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018, 5Cdo/138/2018, 5Cdo/122/2019 vyslovil, že procesnému právu strany sporu (účastníka konania) navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu (účastníka konania) možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku overeniu alebo vyvráteniu ktorej je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorého overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, už bolo doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, garantujúcimi strane sporu právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť. V danom prípade bola žaloba zamietnutá pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, ktorá vyplýva z hmotného práva, preto žiadne dokazovanie o tejto otázke nebolo potrebné; rovnako ako nebolo potrebné skúmať namietaný právny úkon z hľadiska jeho platnosti.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP všeobecne

11. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

12.1. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

12.2. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

13. Dovolatelia nevymedzili dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 421 CSP, pretože nenaformulovali žiadnu právnu otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Vo svojom dovolaní okrem sumáru priebehu konania pred súdmi nižších stupňov, uviedli iba námietky spadajúce pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, s ktorými sa dovolací súd vypořiadal v bodoch 9. - 10., resp. sú iba polemikou s rozhodnutím odvolacieho súdu. Dovolací súd preto konštatuje, že dovolatelia nenaplnili predpoklady kladené na prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

14. Z vyššie uvedeného vyplýva, že zo strany súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil dovolateľom, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto dovolací súd konštatuje, že dovolateľmi uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neexistuje (nie je daný) a dovolací dôvod v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a), resp. b) CSP nie je vymedzený zákonom predpísaným spôsobom. Z uvedeného dôvodu preto v sumáre dovolanie dovolateľov podľa ustanovenia § 448 CSP zamietol.

15. Dovolací súd rozhodol o trovách dovolacieho konania podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní 2/, 3/, 4/, 6/ a 7/ mali plný úspech vo veci, dovolací súd im tak priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu. Žalovaným 5a/, 5b/ a 5c/ žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli, preto im ich náhrada nebola priznaná.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.